

СУДОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ

УДК 347.963

М. М. Стефанчук

кандидат юридичних наук
Національна академія прокуратури України,
докторант
вул. Мельникова, 81-б, Київ, 04050, Україна

ПІДСТАВА ТА УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОКУРАТУРОЮ ПРЕДСТАВНИЦЬКОЇ ФУНКЦІЇ В СУДІ

Статтю присвячено з'ясуванню сутності понять «підстава» та «умови» у контексті встановлення передумов реалізації функції представництва прокуратурою інтересів громадянина або держави в суді.

Спираючись на те, що підставою такої діяльності повинна бути необхідна та достатня умова, яка б давала можливість «запустити» механізм прокурорської діяльності у цій сфері, та попри те, що підстава — це категорія, яка завжди об'єктивна, для її комплексного розуміння автор виокремлює її нормативну та фактичну складові.

Крім того, на підставі аналізу чинного законодавства, практики його застосування та наявних доктринальних досліджень у цій сфері автор виокремлює умови представництва прокурором інтересів громадянина або держави в суді.

Ключові слова: підстава представництва, умови представництва, прокуратура, функція прокуратури, представництво інтересів громадянина або держави в суді.

Постановка проблеми. Реалізація прокуратурою України властивих їй функцій, зокрема й функції представництва інтересів громадянина або держави в суді, залежить від низки чинників, основними з яких є передумови «запуску» правового механізму такої реалізації. Насамперед це пов'язано із терміно-поняттями «підстава» та «умова».

Як слушно зазначається в науковій літературі, наявність підстав для реалізації представницької функції прокуратури і закріплення цих підстав у законі зумовлені соціальною значущістю тих прав, у захисті яких в контакт із судом бере участь прокуратура [1, с. 97]. Саме тому для встановлення передумов реалізації функції представництва прокуратурою інтересів громадянина або держави в суді слід чітко визначити, що ж буде підставами та умовами такої реалізації.

Постановка завдання. Метою цієї статті є з'ясування сутності понять «підстава» та «умови» у контексті встановлення передумов реалізації

функції представництва прокуратурою інтересів громадянина або держави в суді.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Із моменту юридичного закріплення цієї функції прокуратури України питання про підстави та умови представництва нею інтересів громадянина або держави в суді жваво дискутується як серед науковців, так і практичних працівників. Результати правового аналізу основних аспектів щодо сутності цієї дискусії знайшли своє відображення в окремому дослідженні [2], тому не будуть детально розкриватися у цій статті. Зазначимо лише, що результати вказаного вище правового аналізу свідчать про те, що сенс зазначеної дискусії, переважно, зводиться до визначення обсягу законодавчого закріплення цих підстав та умов, без ґрунтового занурення у змістовну складову самих терміно-понять. Водночас з'ясування сутності цих понять та її екстраполяція на сферу відносин, що становлять предмет нашого дослідження, мають важливе значення у формуванні нової парадигми діяльності прокуратури України поза межами кримінальної юстиції.

Викладення основного матеріалу. У розвиток цього питання слід зауважити, що в загальному філософському розумінні терміно-поняття «підстава» трактується як достатня умова для чого-небудь: буття, пізнання, думки, діяльності [3, с. 467]. У свою чергу, під поняттям «умова» розуміють те, від чого залежить дещо інше (обумовлене), суттєвий компонент комплексу об'єктів (речей, їхніх станів, взаємодій), за наявності якого з необхідністю слідує існування цього явища. При цьому умови поділяють на необхідні (тобто наявні щоразу, коли має місце обумовлене явище) та достатні (з урахуванням й інших умов). Саме ці умови і формують повний набір, з якого неможливо виключити жодного компонента, щоб не порушити обумовленість, та неможливо додати нічого, щоб не було зайвим [3, с. 707].

Екстраполюючи наведене вище на сферу реалізації прокуратурою функції представництва інтересів громадянина або держави у суді, потрібно визнати, що *підставою* такої діяльності повинна бути *необхідна та достатня умова, яка б надавала можливість «запустити» механізм прокурорської діяльності у цій сфері*. При цьому, на нашу думку, попри те, що підстава — це категорія, яка завжди об'єктивна, для її комплексного розуміння ми повинні виокремити її нормативну та фактичну складові.

Так, під *нормативною складовою* підстави реалізації прокуратурою функції представництва інтересів громадянина або держави у суді слід визнати позитивне (нормативно-правове) закріплення цієї діяльності в положеннях Конституції України [4] та інших нормативно-правових актах, у першу чергу — в Законі України «Про прокуратуру» (2014) [5]. Відповідно до положень ст. 1 цього Закону, прокуратура України здійснює встановлені *Конституцією України* функції з метою захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави. Тобто головним фактором — підставою, на якій базується вся діяльність прокуратури України, є завдання щодо реалізації конституційних функцій з метою захисту прав і свобод людини, інтересів суспільства та держави. Отже, в цьому

випадку мова йде про *нормативно-правову підставу* представництва прокуратурою інтересів громадянина або держави в суді.

Однак, попри важливість нормативної складової, ми повинні розуміти, що вона є необхідною, але не достатньою. Вважаємо, що ця підстава може бути визнана мета-підставою, проте без наявності реальної фактичної підстави, що буде співставляти вимоги закону та реальну ситуацію і виконувати при цьому роль «ключа запалювання», механізм реалізації функції представництва «запущений» бути не може. Тому вважаємо, що під *фактичною підставою* представництва прокуратурою інтересів громадянина або держави в суді слід розуміти *потенційно існуючу загрозу чи факт ураження публічного інтересу*. Потрібно особливо підкреслити, що фактична підстава може настати у двох випадках: потенційної загрози (ризик) або факту ураження публічного інтересу. При цьому під «ураженням» такого публічного інтересу ми вбачаємо такий його стан, за якого він зазнав (або може зазнати) свого звуження чи знищення, або ж коли був звужений чи знищений правовий механізм його реалізації та/або захисту. Важливим тут також є те, що такий стан повинен бути спричинений, як правило, винною протиправною поведінкою.

З огляду на це слід зазначити, що *підставою реалізації прокуратурою функції представництва інтересів громадянина або держави у суді є закріплення такої діяльності в нормах законодавства* (нормативно-правова підстава) та *наявність фактів незаконного (протиправного) впливу (чи загрози такого впливу) на публічний інтерес, внаслідок якого він зазнає звуження чи знищення (ураження), або ж за яких звужується чи знищується правовий механізм його реалізації та/або захисту* (фактична підстава).

Виявлення наявності підстав тягне за собою необхідність дослідження наявності інших умов, тобто тих обставин, за яких може бути реалізований «запущений» механізм реалізації прокуратурою представницької функції. Іншими словами, за наявності нормативної та фактичної підстави ми повинні дослідити, яких умов слід дотриматись, щоб діяльність прокурора у цій сфері відповідала вимогам закону та досягла кінцевої мети.

Аналіз чинного законодавства, практики його застосування та наявних доктринальних досліджень у цій сфері дає нам можливість виокремити такі умови представництва прокурором інтересів громадянина або держави в суді:

1) *умова суб'єктної належності*, що означає можливість реалізації прокуратурою функції, яка розглядається, лише за умов належності носіїв інтересу до визначеного переліку суб'єктів, щодо яких може здійснюватися представництво. При цьому, з огляду на мінливість законодавства та доктрини з цього питання, ми можемо дійти висновку, що на сьогодні законодавець обрав концептуальний підхід, за якого *для громадян* цей перелік визначається шляхом включення до вказаного переліку суб'єктів (наприклад, прокурор здійснює представництво в суді інтересів у випадках, якщо особа не спроможна самостійно захистити свої порушені, оспорювані або невідомі права чи реалізувати процесуальні повноваження через недосягнення повноліття, недієздатність або обмежену дієздатність), а *для держави* —

шляхом виключення (встановлення винятків) (наприклад, не допускається здійснення прокурором представництва в суді інтересів держави у особи державних компаній, а також у правовідносинах, пов'язаних із виборчим процесом, проведенням референдумів, діяльністю Верховної Ради України, Президента України, створенням та діяльністю засобів масової інформації, а також політичних партій, релігійних організацій, організацій, що здійснюють професійне самоврядування, та інших громадських об'єднань).

Вважаємо, що такий підхід доволі сумнівно можна назвати обґрунтованим. На наше переконання, при створенні правової формули представництва прокуратурою інтересів громадян слід виходити із того, що під захист повинен підпадати інтерес тієї категорії осіб, які не можуть самостійно забезпечити його здійснення. Тобто, за основу повинен братися не факт настання повноліття, а саме фактична здатність реалізувати та захистити свій інтерес. Такий підхід більш повно відповідає принципам права, що захищати треба того, хто цього захисту потребує. Нагадаємо, що згідно з положеннями ч. 2 та ч. 3 ст. 29 ЦПК України [6] неповнолітні особи віком від чотирнадцяти до вісімнадцяти років, а також особи, цивільна дієздатність яких обмежена, можуть особисто здійснювати цивільні процесуальні права та виконувати свої обов'язки в суді у справах, що виникають з відносин, у яких вони особисто беруть участь, якщо інше не встановлено Законом. У разі реєстрації шлюбу фізичної особи, яка не досягла повноліття, вона набуває цивільної процесуальної дієздатності з моменту реєстрації шлюбу. Цивільної процесуальної дієздатності набуває також неповнолітня особа, якій у порядку, встановленому цим Кодексом, надано повну цивільну дієздатність. Згідно з положеннями ч. 2 ст. 48 КАС України [7], здатність особисто здійснювати свої адміністративні процесуальні права та обов'язки, у тому числі доручати ведення справи представнику (адміністративна процесуальна дієздатність), належить фізичним особам, які досягли повноліття і не визнані судом недієздатними, а також фізичним особам до досягнення цього віку у спорах з приводу публічно-правових відносин, у яких вони відповідно до законодавства можуть самостійно брати участь.

З урахуванням вищевикладеного видається більш юридично обґрунтованим надання прокурору права здійснювати представництво в суді інтересів громадянина (громадянина України, іноземця або особи без громадянства) у випадках, якщо такий громадянин *нездатний самостійно захистити свої порушені, невизнані чи оспорювані права, свободи та інтереси або реалізувати процесуальні повноваження через ненабуття (ненадання) повної дієздатності, недієздатність або обмежену дієздатність, які позбавляють особу процесуальної дієздатності у відповідному процесі.*

На нашу думку, визначальною умовою в цьому випадку слід визначити *дефект процесуальної дієздатності громадянина*, а саме: відсутність процесуальної дієздатності як одного із визначальних критеріїв неспроможності особи самостійно захищати свої права, свободи та інтереси або реалізувати процесуальні повноваження.

Що ж стосується правової формули представництва прокурором інтересу держави, то, на нашу думку, вона повинна бути виписана таким чином,

щоб цілком захищала наявний публічний інтерес, тобто, без заздальгідь встановлених та не повною мірою обґрунтованих категоричних винятків;

2) *умова дефекту механізму правового захисту відповідного публічного інтересу щодо громадян і щодо держави.* Сутність цієї умови полягає в тому, що механізм реалізації функції представництва прокурором інтересів громадянина або держави у суді може бути «запущений» тільки тоді, коли законні представники або органи, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси громадянина, *не здійснюють або неналежним чином здійснюють його захист; захист інтересів держави не здійснює або неналежним чином здійснює орган державної влади, орган місцевого самоврядування чи інший суб'єкт владних повноважень*, до компетенції якого віднесені відповідні повноваження, а також — *у разі відсутності такого органу*. Зрозуміло, що наявність цієї умови обґрунтована тим, що прокурор перед реалізацією функції представництва інтересів громадянина або держави повинен повно та всебічно оцінити, наскільки ефективно відбувався захист іншими інституціями, на яких покладався попередній обов'язок щодо цього. І тільки у разі виявлення дефектів такого захисту прокурор може «запускати» наявний механізм такої функції;

3) *умова юрисдикційного санкціонування представництва прокурором публічних інтересів у суді.* Зміст цієї умови має на меті наявність певного судового санкціонування діяльності прокуратури щодо реалізації цієї функції. Так, прокурор здійснює представництво інтересів громадянина або держави в суді винятково після підтвердження судом підстав для представництва;

4) *умова попереднього узгодження прокурором представництва інтересів відповідних суб'єктів у суді.* Сенс цієї умови законодавець вбачає в тому, що прокурор зобов'язаний попередньо, до звернення до суду, повідомити про це громадянина та його законного представника або відповідного суб'єкта владних повноважень. Для представництва інтересів громадянина в суді прокурор повинен надати письмову згоду законного представника або органу, якому законом надано право захищати права, свободи та інтереси відповідної особи, на здійснення представництва.

На нашу думку, видається сумнівною необхідність такої умови представництва, за якої прокурор повинен надати суду письмову згоду законного представника або органу, котрому законом надано право захищати права, свободи та інтереси відповідної особи, з огляду на іншу визначену законодавством умову — нездійснення або здійснення неналежним чином зазначеними вище законними представниками або органами відповідних повноважень у межах їхньої компетенції.

До того ж, практика застосування цих положень свідчить про те, що суди не прискіпливо ставляться до цієї законодавчої вимоги, а іноді відверто ігнорують її. Так, суддя Володимирецького районного суду при підготовці до розгляду цивільної справи за позовом виконавчого комітету Кузнецовської міської ради до Особа_1 про позбавлення батьківських прав, розглянувши заяву прокурора району про його допуск до участі у справі для захисту інтересів неповнолітньої дитини, що надійшла до початку розгляду справи по

суті, постановив ухвалу про її задоволення. Вирішуючи питання наявності в прокурора підстав для представництва і дотримання ним передбачених законодавством умов такого представництва, суддя вказав, що відповідно до ст. 45 ЦПК України, з метою представництва інтересів громадянина або держави в суді прокурор у межах повноважень, визначених законом, може вступити за своєю ініціативою у справу, провадження у якій відкрито за позовом інших осіб, на будь-якій стадії її розгляду. При цьому прокурор повинен надати суду документи, які підтверджують неможливість громадянина самостійно здійснювати представництво своїх інтересів [8].

Водночас у цій справі виникає питання: чому суддя допустив прокурора у справу з метою представництва інтересів неповнолітньої особи, не вимагаючи надання прокурором письмової згоди органу, якому законом надано право захищати права, свободи та інтереси відповідної особи, на здійснення ним представництва? Очевидно, що відповідно до положень чинного законодавства прокурор міг би представляти інтереси цієї неповнолітньої особи за умови, що орган, якому законом надано право захищати права, свободи та інтереси відповідної особи, не здійснює або неналежним чином здійснює її захист.

Вважаємо, що викладена вище судова практика свідчить про *необхідність виключення із законодавства цієї умови реалізації прокурором функції представництва інтересів у суді.*

Привертає увагу також і той факт, що для представництва прокурором інтересів держави, як різновиду публічних інтересів, законодавством не встановлено обов'язку прокурора на одержання такої згоди, підтвердженої документально, що, на думку деяких науковців, формує певний дисбаланс та може негативно вплинути на правозастосування, оскільки припускає можливість необґрунтованого звернення прокурора до суду в інтересах держави, що викликає потребу документального підтвердження необхідності захисту прав та інтересів держави [9].

Крім того, така законодавча регламентація повноважень прокурора на звернення до суду в інтересах держави викликає спротив відповідних суб'єктів владних повноважень, до компетенції яких віднесено захист таких інтересів. Показовою в цьому аспекті є постанова Харківського окружного адміністративного суду від 24 листопада 2015 р. № 820/10546/15 [10] (дата набрання законної сили: 11 січня 2016 р.) за позовом Харківської міської ради до заступника прокурора міста Харкова Особа_5, з участю третіх осіб ТОВ «Графік-Харків», Управління комунального майна та приватизації Департаменту економіки та комунального майна Харківської міської ради, Державного навчально-виховного виробничого комплексу Дзержинського району м. Харкова, Управління освіти адміністрації Дзержинського району Харківської міської ради, про визнання дій протиправними. У цій справі суд встановив, що позивач, Харківська міська рада, звернулась до суду з адміністративним позовом до заступника прокурора міста Харкова Особа_5, в якому просила суд визнати протиправними дії відповідача, а саме: пред'явлення позову від 31 серпня 2015 р. до Господарського суду Харківської області в інтересах держави в особі Управління

освіти адміністрації Дзержинського району Харківської міської ради до Управління комунального майна та приватизації Департаменту економіки та комунального майна Харківської міської ради, ТОВ «Графік-Харків» про визнання договору недійсним, припинення зобов'язання та повернення майна (рішенням *Господарського суду Харківської області від 27 жовтня 2015 р. цей позов прокурора задоволено у повному обсязі* [11]).

Свої позовні вимоги позивач обґрунтував тим, що на адресу Харківського міського голови 28 серпня 2015 р. надійшло письмове повідомлення заступника прокурора Харківської області, відповідно до якого прокуратурою виявлено порушення вимог *Закону України «Про освіту»* та буде пред'явлено позов до Господарського суду Харківської області в інтересах Харківської міської ради в особі Управління освіти адміністрації Дзержинського району Харківської міської ради до Управління комунального майна та приватизації Департаменту економіки та комунального майна Харківської міської ради і ТОВ «Графік-Харків» про визнання договору оренди недійсним та повернення майна.

Дії прокуратури з подання такої позовної заяви, на думку представника позивача, є неправомірними, оскільки Харківська міська рада не вважає її інтереси порушеними у цій господарській справі, а прокурор, на думку представника позивача, звернувся до господарського суду без підтвердження підстав для представництва за відсутності порушень закону з боку Харківської міської ради та її виконавчих органів.

На противагу цій правовій позиції суд дійшов висновку, що дії прокурора Харківської області в частині звернення до Господарського суду Харківської області з позовною заявою від 31 серпня 2015 р. в інтересах Харківської міської ради в особі Управління освіти адміністрації Дзержинського району Харківської міської ради до Управління комунального майна та приватизації Департаменту економіки та комунального майна Харківської міської ради і ТОВ «Графік-Харків» про визнання договору оренди недійсним та повернення майна — відповідають чинному законодавству.

Продовжуючи розгляд цього питання, слід зауважити, що в зазначеному вище рішенні господарського суду від 27 жовтня 2015 р. позивач — Управління освіти адміністрації Дзержинського району Харківської міської ради — подав заяву про відмову від позову, яку суд не прийняв, мотивуючи це тим, що користування спірним приміщенням відповідачем (ТОВ «Графік-Харків») без достатньої правової підстави у зв'язку з недійсністю спірного договору є порушенням прав і охоронюваних законом інтересів власника цього приміщення — територіальної громади міста Харкова.

Колегія суддів Харківського апеляційного господарського суду за результатами апеляційного перегляду вказаного вище рішення Господарського суду Харківської області погодилась із висновком суду першої інстанції про визнання спірного договору недійсним, припинення зобов'язань за ним та зобов'язання орендаря звільнити займані нежитлові приміщення [12].

Проаналізована судова справа, на нашу думку, є показовою, оскільки яскраво демонструє зловживання своїми правами щодо захисту публічного інтересу (який у цьому випадку знаходить своє втілення в інтересах тери-

торіальної громади) уповноваженого суб'єкта владних повноважень. Вважаємо безперечним факт, що за таких обставин сумнівною видавалась би перспектива одержання прокурором згоди такого уповноваженого суб'єкта на представництво інтересів держави в суді. Більше того, в цьому випадку об'єктом захисту виступав не лише інтерес держави, а радше — публічний інтерес (інтерес територіальної громади).

Водночас чинна правова регламентація порядку представництва прокурором інтересів громадянина або держави в суді є недосконалою і дає змогу уповноваженим на захист публічних інтересів суб'єктам, у разі незгоди з правовою позицією прокурора щодо захисту публічних інтересів у справі, ігнорувати рішення суду, постановлене за позовом прокурора в інтересах держави, зокрема шляхом подання письмової заяви про повернення виконавчого документа, на підставі якого відкрито виконавче провадження за заявою прокурора [13].

За обставин такої правової регламентації представництва прокурором інтересів громадянина або держави в суді, а також з метою уникнення випадків зловживання суб'єктами, уповноваженими захищати публічні інтереси, своїми повноваженнями, вважаємо, що однією з умов ефективного представництва прокурором інтересів громадянина або держави в суді має стати надання йому статусу «квазісторони» процесу. В цьому аспекті нагадаємо, що підтвердження судом наявності підстав для представництва водночас означає встановлення та підтвердження судом факту невиконання або неналежного виконання законними представниками інтересів громадянина або держави своїх обов'язків щодо їх захисту, саме тому прокурор ініціює провадження в інтересах відповідного громадянина або держави та, у разі підтвердження судом наявності підстав для представництва, користується процесуальними повноваженнями відповідної сторони в процесі. Вважаємо, що за таких умов лише прокурор у таких справах повинен виступати як представник інтересів громадянина або держави, набуваючи процесуального статусу «квазісторони» процесу. Оскільки допуск у процес представників, які не виконують або неналежно виконують свої обов'язки щодо захисту інтересів громадянина або держави, що підтверджено судом, у разі допуску прокурора в процес як учасника, який користується процесуальними повноваженнями сторони, видається невиправданим і призводить до процесуальної компетенційної конкуренції, як свідчать проілюстровані вище приклади судової практики.

Висновки. З урахуванням вищевикладеного вважаємо, що належними умовами реалізації прокуратурою функції представництва інтересів громадянина або держави в суді можуть бути визначені такі: 1) умова суб'єктної належності; 2) умова дефекту механізму правового захисту відповідного публічного інтересу; 3) умова юрисдикційного санкціонування представництва прокурором публічних інтересів у суді; 4) умова надання прокурору процесуального статусу «квазісторони» процесу, в разі підтвердження судом наявності у нього підстав для представництва.

Список літератури

1. Дунас Т. Проблемні питання реалізації представницької функції прокуратури України [Текст] / Т. Дунас // *Право України*. — 2003. — № 8. — С. 97–100.
2. Стефанчук М. М. Правова регламентація підстав представництва прокурором інтересів громадянина в суді за законодавством України [Текст] / М. М. Стефанчук // *Вісник прокуратури*. — 2014. — № 12. — С. 31–46.
3. *Философский энциклопедический словарь* [Текст] : кол. авторов / гл. ред. Л. Ф. Ильичев, П. Н. Федосов, С. М. Ковалев, В. Г. Панов. — М. : Сов. энцикл., 1983. — 840 с.
4. Конституція України [Текст] : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254/к-96-ВР // *Відомості Верховної Ради України*. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
5. Про прокуратуру [Текст] : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII // *Голос України*. — 2014. — № 206. — 25 жовтня.
6. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. [Текст] // *Відомості Верховної Ради України*. — 2004. — №№ 40–41, 42. — Ст. 492.
7. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. [Текст] // *Відомості Верховної Ради України*. — 2005. — №№ 35–36, 37. — Ст. 446.
8. Ухвала Володимирецького районного суду від 18 листопада 2015 р. у справі № 556/1741/15-ц [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/53910475>. — Назва з екрану.
9. Гузе К. Порядок реализации прокурором в суде функции представительства интересов гражданина или государства в аспекте нового Закона Украины «О прокуратуре» [Текст] / К. Гузе // *Leges și viața*. — 2015. — № 3. — С. 6–9.
10. Постанова Харківського окружного адміністративного суду від 24 листопада 2015 р. у справі № 820/10546/15 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/53804126>. — Назва з екрану.
11. Рішення Господарського суду Харківської області від 27 жовтня 2015 р. у справі № 922/5066/15 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/53022971>. — Назва з екрану.
12. Постанова Харківського апеляційного господарського суду від 12 січня 2016 р. у справі № 922/5066/15 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/55027219>. — Назва з екрану.
13. Постанова Полтавського окружного адміністративного суду від 3 грудня 2015 р. у справі № 816/2166/15 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/54051212>. — Назва з екрану.

Стаття надійшла до редакції 1.06.2016

М. М. Стефанчук

Национальная академия прокуратуры Украины
ул. Мельникова, 81-б, Киев, 04050, Украина

ОСНОВАНИЕ И УСЛОВИЯ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОКУРАТУРОЙ ПРЕДСТАВИТЕЛЬСКОЙ ФУНКЦИИ В СУДЕ

Резюме

В статье освещены результаты теоретико-правового поиска в направлении выяснения сущности понятий «основание» и «условия» в контексте установления предпосылок реализации функции представительства прокуратурой интересов гражданина или государства в суде. Установлено, что основание представительства прокуратурой интересов гражданина или государства в суде содержит нормативную и фактическую составляющие, а к надлежащим условиям реализации прокуратурой функции представительства интересов гражданина или государства в суде предложено отнести: условие субъектной принадлежности; условие дефекта механизма правовой защиты соответствующего публичного интереса; условие юрисдикционного санкционирования представительства прокурором публичных интересов в суде; условие предоставления прокурору процессуального статуса «квазистороны» процесса в случае подтверждения судом наличия оснований для представительства.

Ключевые слова: основание представительства, условия представительства, прокуратура, функция прокуратуры, представительство интересов гражданина или государства в суде.

M. M. Stefanchuk

National Academy of the Public Prosecutor's Office of Ukraine
Melnikova str., 81-b, Kiev, 04050, Ukraine

REASON AND CONDITIONS OF THE PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICE REALIZATION OF REPRESENTATION FUNCTION IN THE COURT

Summary

The article highlights the results of theoretical and legal search towards finding out the essence of the concepts of «reason» and «conditions» in the context of setting preconditions for realization of the prosecutor's office function of representation of interests of the citizen or the state in the court. Found that the basis prosecutor's office function of representation of interests of the citizen or the state in the court consist of normative and actual constituents and appropriate conditions for realization of the prosecutor's office function of representation of interests of the citizen or the state in the court proposed to include: condition of subjective membership; condition of defect of legal protection mechanism for the public interest; condition of jurisdictional authorizing of public prosecutor's office representation in court; condition of «quasi-suitor» status for prosecutor, if confirmed by the court grounds of representation.

Key words: reason of representation, conditions of representation, prosecutor's office, prosecutor's office function, representation of the citizens or the state in the court.